

Etikettering VO EU 2019/1009 EU-bemestingsproducten

6 Biostimulant voor planten PFC 6

Deze instructie is bedoeld als handvat voor de uitvoering van de EU-regels voor de etikettering van EU-bemestingsproducten met CE-markering. Vanaf 16 juli 2022 gelden er nieuwe regels voor de etikettering van EU-bemestingsproducten voor de Europese markt. Deze staan in de bemestingsproducten verordening EU/2010/1009:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02019R1009-20220716>

6.1 CE-markering en ID-nummer

EU-bemestingsproducten zijn te herkennen aan de CE-markering. Deze **moet** ook op het etiket worden aangebracht. De plek van de CE-markering op het etiket is vrij te kiezen.

Als het product gecertificeerd is volgens module D door een certificerende instantie (de aangemelde instantie, *notified body of NoBo*) dan moet het nummer van de certificerende instantie ook op het etiket worden vermeld. Bij biostimulanten zijn dat bijvoorbeeld producten die compost uit CMC 3 of digestaat uit CMC 5 bevatten.

6.2 Aanduiding van Biostimulant voor planten PFC 6

Voor biostimulanten uit PFC 6 is de aanduiding “Microbiële biostimulant voor planten” of “Niet-microbiële biostimulant voor planten”.

6.3 Gehalten Biostimulant voor planten PFC 6

Voor een biostimulant voor planten moeten de volgende parameters worden vermeld.

parameters	Uitgedrukt als
Fysieke vorm	Als ‘vloeibaar’ of ‘vast’.
Eén of meer van de aangegeven effect(en) voor <u>elke doelplant</u> , passend binnen definitie van biostimulant: <ul style="list-style-type: none"> · Efficiëntie van nutriëntegebruik; · Tolerantie voor <u>abiotische stress</u>; · Kwaliteitskenmerken ; · Beschikbaarheid van in de bodem of rhizosfeer vastgehouden nutriënten;	Bij voorkeur aangevuld met aangegeven effecten en uitdrukkingen zoals vastgesteld in de (nog op te stellen) geharmoniseerde normen CEN.
Bij <u>microbiële</u> plant biostimulanten: Alle doelbewust toegevoegde micro-organismen worden vermeld met concentratie. Indien het micro-organisme meerdere stammen heeft, worden de doelbewust toegevoegde stammen vermeld.	Concentratie wordt uitgedrukt als het aantal werkzame eenheden per volume of gewicht, of op welke andere manier dan ook die relevant is voor het micro-organisme, zoals kolonievormende eenheden per gram (kve/g)

6.4 Bestanddelen CMC Biostimulant voor planten PFC 6

EU bemestingsproducten mogen uitsluitend bestanddelen bevatten die zijn opgenomen in een van de Component Material Category, de CMC's. Alle **bestanddelen die meer dan 5%** van het product uitmaken (bij vloeibare producten 5% van het drooggewicht) moeten worden vermeld op het etiket. Daarbij gelden de volgende regels

- Het daadwerkelijke percentage hoeft niet te worden vermeld.
- De bestanddelen dienen te worden vermeld in afnemende volgorde van het drooggewicht.
- Bij chemische stoffen (of een mengsel van chemische stoffen) moet de naam/identificatie volgens de CLP verordening en CAS nummer worden vermeld.
- In de natuur voorkomende gedolven stoffen kunnen met hun mineralogische naam worden aangeduid, met -voor zover beschikbaar- het CAS of EG-nummer. (Bijvoorbeeld: Bijvoorbeeld kalksteen CAS-nr. 471-34-1).
- Bij elk bestanddeel wordt aangegeven tot welke CMC het behoort met de hele aanduiding.
- Als een CMC meerdere keren moet worden genoemd maar dat bij de herhaling- ook met enkel het CMC-nummer.
- Voor de overzichtelijkheid mogen de aanduidingen (namen) van de CMC ook in een voetnoot worden vermeld.

Bestanddelen **die minder dan 5%** van het gewicht uitmaken mogen eventueel worden vermeld, maar niet onder de afdeling ‘bestanddelen’. Deze mogen wel worden vermeld bij de ‘aanvullende informatie’, waar ook overige vrijwillige informatie kan worden verstrekt.

CMC nummer	aanduiding
CMC 1	stoffen en mengsels als primair materiaal
CMC2	planten, delen van planten of plantenextracten
CMC 3	compost
CMC 4	digestaat van verse gewassen
CMC 5	ander digestaat dan digestaat van verse gewassen
CMC 6	bijproducten van de levensmiddelenindustrie
CMC 7	micro-organismen
CMC 8	nutriëntenpolymeren
CMC 9	andere polymeren dan nutriëntenpolymeren
CMC 10*	afgeleide producten in de zin van Verordening (EG) nr. 1069/2009 (*)
CMC 11	bijproducten in de zin van Richtlijn 2008/98/EG(**)

* Verordening (EG) nr. 1069/2009: hiermee wordt verwezen naar de definitie in wordt de dierlijke bijproducten verordening. Er zijn voorsnog geen bestanddelen opgenomen in CMC 10

** Richtlijn 2008/98/EG: hiermee wordt verwezen naar de definitie in de Kaderrichtlijn afval, in Nederland geïmplementeerd in de Wet Milieubeheer

6.5 Instructies voor gebruik Biostimulant voor planten PFC 6

Op het etiket moeten instructies voor het gebruik van de plant biostimulant, met inbegrip van de doseringen, het tijdschema, de frequentie en beoogde gewas worden gegeven.

In ieder geval het volgende:

- algemene dosering en of maximum dosering, en
- een standaardzin met verwijzing naar specifieke informatie: *“Neem contact op met (naam producent) of (naam distributeur) voor meer specifieke aanbevelingen (contactgegevens)”*.
- toedieningsmethode(n);
- alle relevante instructies in verband met de werkzaamheid van het product, met inbegrip van bodembeheerpraktijken, chemische bemesting, onverenigbaarheid met gewasbeschermingsmiddelen, aanbevelingen voor afmetingen van sproeiers, spuitdruk en andere antidriftmaatregelen.

6.6 Aanbevolen opslagomstandigheden Biostimulant voor planten

Informatie over opslagomstandigheden kan onder meer de volgende aspecten bevatten:

- opslagperiode;
- opslagomgeving (open/overdekt/afgesloten; afgedekt; droog enz.);
- opslagtemperatuur/vochtigheid;
- opstapelen;
- incompatibiliteit met andere materialen;
- *“Raadpleeg ook de informatie in het veiligheidsinformatieblad (VIB)”* (indien verstrekt).

Pictogrammen waarop goede praktijken worden getoond, mogen worden gebruikt zolang ze duidelijk en niet misleidend zijn. Bij het gebruik van pictogrammen is het belangrijk om dubbele etikettering te met de pictogrammen die worden gebruikt vanuit de CLP-verordening onder Veiligheid en milieu.

Voorbeelden:

6.7 Veiligheid en milieu

Bij plant biostimulanten die **micro-organismen bevatten** moet de volgende vermelding worden opgenomen:

"Micro-organismen kunnen sensibilisatiereacties teweegbrengen".

Biostimulanten die **dierlijk bijproducten, ricine of cacaodoppen** bevatten moeten de volgende vermeldingen op het etiket overnemen:

- Dierlijke bijproducten (in de zin van Verordening (EG) nr. 1069/2009), met uitzondering van mest, *"Landbouwhuisdieren mogen niet worden gevoerd, noch rechtstreeks, noch door grazen, met groenvoer afkomstig van land waarop het product is toegepast, tenzij het maaien of grazen plaatsvindt na het verstrijken van een wachttermijn van ten minste 21 dagen."*
- Ricine: *"Gevaarlijk voor dieren bij inslikken"*.
- Cacaodoppen (verwerkt of niet-verwerkt): *"Giftig voor honden en katten"*.

Relevante informatie ter beheersing van risico's voor de gezondheid van mensen, dieren of planten, voor de veiligheid of voor het milieu moeten worden opgenomen. Pictogrammen (behalve CLP-gevaarpictogrammen als het product niet is ingedeeld) mogen worden gebruikt zolang ze duidelijk en niet misleidend zijn.

Als de CLP-verordening van toepassing is (chemische stoffen), moet het etiket van het product alle op grond daarvan vastgestelde etiketteringsvoorschriften bevatten, waaronder opslagomstandigheden en risicobeheer (gevaarpictogrammen, signaalwoorden, gevarenaanduidingen en veiligheidsaanbevelingen, unieke formule-identificatie (UFI-code) indien van toepassing, vervoersclassificatiepictogrammen, aanvullende voorschriften voor consumptief gebruik enz.).

Een algemene zin zoals *"Om risico's voor de menselijke gezondheid en het milieu te vermijden, dient u zich aan de aanbevolen instructies voor gebruik van dit bemestingsproduct te houden"* kan worden toegevoegd.

6.8 Overige informatie Biostimulant voor planten PFC 6

Productiedatum/vervaldatum

Bij biostimulanten voor planten moet zowel de productiedatum als de vervaldatum worden vermeld. Vermelding op de volgende wijze: DD.MM.JJJJ.

Hoeveelheid

De hoeveelheid van het EU-bemestingsproduct moet worden aangegeven, uitgedrukt als massa of volume. De eenheden zijn niet vastgelegd, maar de aanbeveling is om dit te beperken tot eenheden uit het SI-stelsel.

Voor vloeibare producten: nettomassa (t, kg of g) en/of volume (m³, l of ml).

Vaste producten: nettomassa (t, kg of g)

Typenummer:

Fabrikanten zorgen ervoor dat op de verpakking van EU-bemestingsproducten die zij in de handel hebben gebracht, een typenummer, partijnummer dan wel een ander identificatiemiddel is aangebracht of, indien een EU-bemestingsproduct onverpakt wordt geleverd, dat de vereiste informatie in een bij het bemestingsproduct gevoegde bijsluiter is vermeld.

Contactgegevens:

Fabrikant

Naam

Geregistreerde handelsnaam of geregistreerd handelsmerk

Adres: postadres waarop contact opgenomen kan worden

Fabrikanten mogen voor hun naam de woorden "*geproduceerd door*" vermelden, maar dat hoeft niet.

Importeur

Naam

Geregistreerde handelsnaam of geregistreerd handelsmerk

Adres: postadres waarop contact opgenomen kan worden

Importeur of distributeur (niet zijnde de fabrikant)

De woorden "*(her)verpakt door*" + Naam

Geregistreerde handelsnaam of geregistreerd handelsmerk

Adres: postadres waarop contact opgenomen kan worden

Voor verpakkers is het mogelijk om daarnaast de "id-code" toe te voegen die door de nationale autoriteit is verstrekt.

6.9 Aanvullende informatie Biostimulant voor planten PFC 6

Indien het product is toegelaten voor **gebruik in de biologische landbouw** volgens de EU-wetgeving (Uitvoeringsverordening EU 2021/1165) mag dat worden vermeld.

Bestanddelen **die minder dan 5%** van het gewicht uitmaken mogen hier worden vermeld

Vermelding van **nationale keurmerken en certificeringen**, indien van toepassing.

Andere vrijwillige informatie moet aan de volgende regels voldoen:

- a. misleiden de gebruiker niet, bijvoorbeeld door aan het product eigenschappen toe te schrijven die het niet bezit, of door te suggereren dat het product unieke eigenschappen heeft terwijl soortgelijke producten die ook hebben;
- b. hebben betrekking op toetsbare factoren;
- c. bevatten geen claims als "duurzaam" of "milieuvriendelijk", tenzij dergelijke claims verwijzen naar wetgeving, duidelijk omschreven richtsnoeren, normen of regelingen waarmee het EU-bemestingsproduct in overeenstemming is, en

- d. claimen (door middel van vermeldingen of visuele voorstellingen) niet dat het EU-bemestingsproduct plantziekten voorkomt of behandelt, noch dat het gewassen tegen schadelijke organismen beschermt.

Nationale voorschriften kunnen op vrijwillige basis worden toegevoegd, zolang ze duidelijk zijn voor de gebruiker en los van het etiket van de verordening bemestingsproducten worden aangebracht.

6.10 Voorbeelden etiket

Voorbeelden hoe een etiket van een EU-bemestingsproduct eruit kan zien zijn te vinden in de Leidraad etikettering: *Mededeling van de Commissie over hoe het etiket als bedoeld in bijlage III bij Verordening (EU) 2019/1009 van het Europees Parlement en de Raad eruit dient te zien 2021/C 119/01*:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:52021XC0407\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:52021XC0407(04))

Versie 1: mei 2022

[Deze handreiking is opgesteld door het NMI in opdracht van Meststoffen Nederland.](#)

Deze instructies zijn met zorg samengesteld maar uiteindelijk blijft de juridische tekst van de Europese Commissie leidend. Meststoffen Nederland of NMI aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of schade van welke aard ook die het directe of indirecte gevolg zijn van het hanteren van deze instructies.

Gebaseerd op VO EU/2019/1009 (geconsolideerde versie mei 2022), Leidraad etikettering EU-bemestingsproducten (2021/C 119/01) en het FAQ document versie 2